

Зміст

Щоб ти більше знав про себе	5
---------------------------------------	---

У ГЛИБИНІ СТОЛІТЬ

«Велесова книга»	9
Велесова книга (<i>Уривок</i>)	11
З української хронографії	11
Світ дізнається про Русь	12
«Руси йдуть»!	14
Ці загадкові волхви	15
Полянський князь Кий	16
Хто ж вони, Аскольд і Дір?	17
Коли хрестили Русь?	18
Князь і віче	19
Олег Віщий у легенді й історії	20
Смерть князя Ігоря	22
Помста вдови	23
Святослава слава	25
Володимир, син Святослава	27
Добрина, син князя Мала	28
Фортеці в степах	31
Його прозвали Мудрим	32
Переможець половців	33
Мстислав Великий, син Мономаха	35
Боротьба Ізяслава Мстиславовича	36
Ярослав Галицький	37
Поневіряння Івана Берладника	39
Засновник Львова	41
Трагедія на Калці	44
Лев Данилович — у Львові	45
Юрій та його сини	45
Доньки Ярослава Мудрого	46
Анна Всеволодівна	48
Євпраксія-Адельгейда	49
Руська княжна, французька королівна, блаженна Едінга	51
Літопис від Марії	52
З української хронографії	54
«Книжен муж» Іларіон	54
Молитва Іларіона за народ (<i>Уривки</i>)	56

Ходіння ігумена Данила за моря	56
Знаменитий «Ізборник»	57
Золоте слово Мономаха	58
З повчання Володимира Мономаха дітям	59
«Києво-Печерський патерик»	60
Пересповницьке Євангеліє	61
Чи розгадано найбільшу загадку «Слова»?	62
«Слово Данила Заточника»	65
Галицько-Волинський літопис	67
Віщі слова Боянові	68
Батько української історії	70
Життя Феодосія Печерського	71
Славетний лікар Агапіт	72
Художник Алімпій	73
Миколай Святоша	74
Митрополит, філософ, письменник	75
«Віруй і пізнавай»	76

КОЗАЦЬКА УКРАЇНА. ЗАПОРОЗЬКА СІЧ

Козаки	79
З української хронографії	81
Запорозька родина	81
Січ і душа пам'яті	83
Козаки з дна моря	85
«Козак — душа правдивая»	86
Косовиця на Різдво	88
Кава Юрія Кульчицького	89
Чумацькі шляхи	91
Що розповів Європі Боплан	92
Гійом Левассер де Боплан	94
Доля і недоля Івана Сірка	94
Із листування турецького султана й козаків	97
Пісня про Івана Сірка	98
Останній день Січі	98
Соловецький в'язень	99

УКРАЇНСЬКІ ГЕТЬМАНИ

Гетьмани	103
З української хронографії	104
Духовний батько Січі	104
Де могила Івана Свірговського?	106
Молдавський похід Івана Підкови	108
Шлях на Січ Богдана Ружинського	109
Авантюра Самійла Зборовського	110
Повстання Криштофа Косинського	111

Трагедія поблизу Гострого Каменя	112
Неволя і воля Самійла Кішки	113
Слава і справа Петра Сагайдачного	115
Незгоди біля Курукового озера	117
Три походи Михайла Дорошенка	118
Бунт, що не став повстанням	119
Страта Івана Сулими	121
Повстання Павла Павлюка	122
Поразка Яцька Остриниці	123
З універсалу гетьмана Остриниці до українського народу	123
Затишшя перед бурею	124
Надії і тривоги Богдана Хмельницького	125
Селянський гетьман Кривоніс	130
Наказний гетьман Пободайло	132
Наказний гетьман Золотаренко	133
Наказний гетьман Кричевський	134
Наказний гетьман Богун	135
Драма Івана Виговського	137
Нездалий син Богдана	139
Фінал життя Івана Брюховецького	140
Суд над Дем'яном Многогрішним	142
Суперник Петра Дорошенка	143
Злет і падіння Самойловича	144
Втеча Павла Тетері	146
Гетьман початку руїни	147
Гетьман, онук гетьмана	148
Життя і боротьба Івана Мазепи	150
З промови гетьмана Мазепи до урядників військових і цивільних козацької України напередодні розриву з Московією 1708 року	153
Конституція Пилипа Орлика	156
З конституції Пилипа Орлика	158
Скарб і смерть Павла Полуботка	160
Промова Павла Полуботка перед Петром I	161
Мудрий і поміркований	162
Останній гетьман	164

*СВІТОЧІ
ПРОРОКИ ДУХУ
ВИДАТНІ КНИГИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ*

«Георгіус зі Львова»	167
З української хронографії	169
Афонський самітник	170
Страта поета в Луцьку	172
Костянтин Острозький і його академія	173
Храм наук у Києві	174
Пам'ятник Петрові Могилі	176
Заява митрополита Сильвестра Косова	178

Мандрівний поет Климентій Зіновійв	179
Великий мандрівничий з Києва	180
Українська Сафо	181
Пісня, що завоювала Європу	183
Трагічна доля Максима Березовського	186
Український Орфей	187
Моцарт духовної музики	189
Густинський літопис	190
Круті шляхи Мелетія Смотрицького	191
«Синопис». Автор невідомий	194
Козацький літописець	195
Шабля і перо	197
Подвиг Самійла Величка	199
Хто ж він, автор «Історії Русів»?	201

*ТЕРНИСТІ ДОРОГИ БОРЦІВ
ГАЙДАМАКИ. ОПРИШКИ.
ЗЛАМАНА ШАБЛЯ І МИСЛЬ*

Юрій Немирич	205
Лиха доля Андрія Войнаровського	207
Бранець ревельського каземату	209
«Цар справедливості»	210
Залізник і Гонта	212
Довбуш та опришки	215
Урок життя Григорія Сковороди	217